

ΕΡΕΥΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΓΚΥΡΙΑΣ

Μάρτιος 2024

Οι Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας στοχεύουν στην αποτύπωση των αντιλήψεων των επιχειρηματιών και καταναλωτών για την τρέχουσα οικονομική κατάσταση και των προσδοκιών τους για διάφορα οικονομικά μεγέθη. Τα στοιχεία συλλέγονται μηνιαία, βάσει εναρμονισμένων ερωτηματολογίων σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και καλύπτουν τους τομείς των υπηρεσιών, του λιανικού εμπορίου, των κατασκευών, της μεταποίησης, καθώς και καταναλωτές. Η χρησιμότητα αυτών των στοιχείων έγκειται στις προπορευόμενες πληροφορίες που περιέχουν για την εξέλιξη διαφόρων μακροοικονομικών μεγεθών. Τα στοιχεία παρουσιάζουν τη διαφορά του ποσοστού των ερωτηθέντων που απάντησαν θετικά από το ποσοστό αυτών που εκφράστηκαν αρνητικά. Οι έρευνες περιέχουν ερωτήσεις που αφορούν την τρέχουσα οικονομική κατάσταση των επιχειρήσεων και νοικοκυριών (Τρέχουσα Κατάσταση) και τις προσδοκίες τους για το προσεχές μέλλον (Προσδοκίες). Για κάθε τομέα υπολογίζεται ένας δείκτης που αντανακλά το γενικό κλίμα στον συγκεκριμένο τομέα (Τρέχουσα Κατάσταση και Προσδοκίες). Για παρουσίαση της ευρύτερης οικονομικής κατάστασης στην Κύπρο δημοσιεύεται ο Δείκτης Οικονομικής Συγκυρίας (ΔΟΣ-ΚΟΕ) ο οποίος αποτελείται από σταθμισμένες απαντήσεις που αφορούν την τρέχουσα κατάσταση και τις προσδοκίες από όλους τους τομείς. Η στάθμιση του Δείκτη λαμβάνει υπόψη τη συνεισφορά του κάθε τομέα στο ΑΕΠ της Κύπρου. Οι έρευνες διεξάγονται ανάμεσα σε ανώτερα στελέχη εταιρειών σε δείγμα το οποίο δίνει μεγαλύτερη βαρύτητα σε μεγαλύτερες επιχειρηματικές μονάδες. Η έρευνα καταναλωτών γίνεται με τη χρήση τυχαίου δείγματος. Οι έρευνες διεξάγονται μεταξύ της πρώτης και της τρίτης εβδομάδας του κάθε μήνα.

Περίληψη

Τον Μάρτιο 2024, το οικονομικό κλίμα επιδεινώθηκε, με τον Δείκτη Οικονομικής Συγκυρίας (ΔΟΣ) να μειώνεται κατά 1,2 μονάδες σε σύγκριση με τον Φεβρουάριο 2024. Η πτώση του ΔΟΣ προήλθε από τη χειροτέρευση του επιχειρηματικού κλίματος σε όλους τους τομείς, κυρίως λόγω χαμηλότερων προσδοκιών για τη δραστηριότητα του επόμενου τριμήνου. Το καταναλωτικό κλίμα σημείωσε μικρή βελτίωση, αν και οι προθέσεις των καταναλωτών να προβούν σε μεγάλες αγορές τους επόμενους μήνες αποδυναμώθηκαν τον Μάρτιο.

Παρά τη βελτίωση των αξιολογήσεων για την τρέχουσα οικονομική κατάσταση των επιχειρήσεων, το κλίμα στις υπηρεσίες υποχώρησε λόγω της προς τα κάτω αναθεώρησης των προσδοκιών για τον κύκλο εργασιών του επόμενου τριμήνου. Στο λιανικό εμπόριο και στις κατασκευές, οι αξιολογήσεις της τρέχουσας κατάστασης των επιχειρήσεων δε σημείωσαν ουσιαστική μεταβολή από τα επίπεδα Φεβρουαρίου' ωστόσο, οι εκτιμήσεις για τις πωλήσεις στο λιανικό εμπόριο και για τον αριθμό των εργαζομένων στις κατασκευές ήταν πιο απαισιόδοξες τον Μάρτιο, με αποτέλεσμα την αποδυνάμωση του κλίματος στους δύο τομείς. Στη μεταποίηση, το κλίμα υποχώρησε λόγω δυσμενέστερων αξιολογήσεων για τα επίπεδα των αποθεμάτων τελικών προϊόντων, και λόγω αρνητικών εκτιμήσεων για την παραγωγή του επόμενου τριμήνου.

Τον Μάρτιο, οι καταναλωτές αναθεώρησαν μερικώς τις απαισιόδοξες απαντήσεις που είχαν δώσει τον Φεβρουάριο με αποτέλεσμα την άνοδο του καταναλωτικού κλίματος. Συγκεκριμένα, οι καταναλωτές τον Μάρτιο αξιολόγησαν λιγότερο δυσμενώς την πρόσφατη και τη μελλοντική οικονομική τους κατάσταση, και αναθεώρησαν προς τα πάνω τις προσδοκίες για τη μελλοντική οικονομική κατάσταση στην Κύπρο. Εντούτοις, οι προσδοκίες των καταναλωτών βρίσκονται πιο κάτω από αυτές που είχαν καταγραφεί τον Μάρτιο 2023.

Ο Δείκτης Οικονομικής Αβεβαιότητας υποχώρησε τον Μάρτιο, αν και βρίσκεται πιο πάνω από το αντίστοιχο περσινό επίπεδο.

Η καταγραφή του οικονομικού κλίματος στην Κύπρο διεξάγεται μέσω της συμμετοχής του Κέντρου Οικονομικών Ερευνών του Πανεπιστημίου Κύπρου (ΚΟΕ), σε συνεργασία με την εταιρεία RAI Consultants Ltd, στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα Joint Harmonised European Union Programme of Business and Consumer Surveys. Το έργο χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Υπουργείο Οικονομικών και το Πανεπιστήμιο Κύπρου.

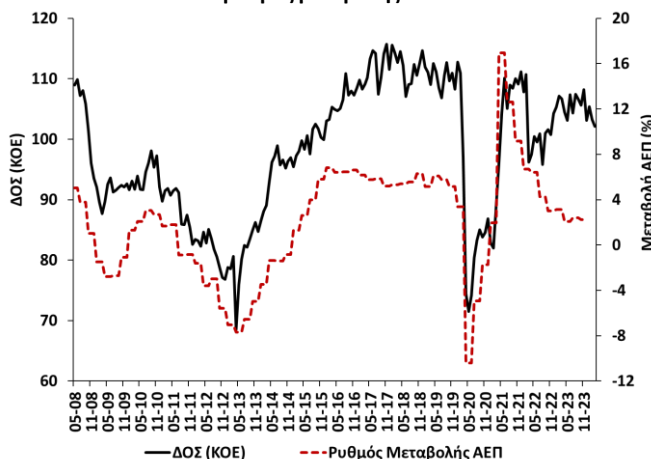
Co-funded by
the European Union

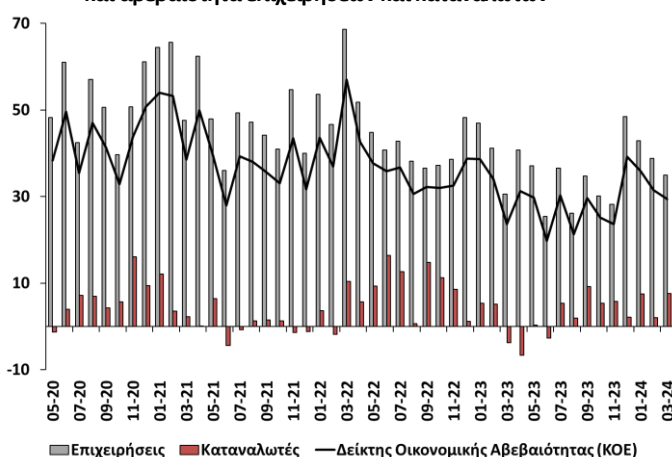
Τον Μάρτιο 2024, ο Δείκτης Οικονομικής Συγκυρίας (ΔΟΣ) για την Κύπρο μειώθηκε κατά 1,2 μονάδες σε σύγκριση με τον Φεβρουάριο (Διάγραμμα 1, Πίνακας 1). Η μείωση του ΔΟΣ προήλθε από την αποδυνάμωση του επιχειρηματικού κλίματος σε όλους τους τομείς. Ωστόσο, το καταναλωτικό κλίμα σημείωσε μικρή βελτίωση, αφού οι καταναλωτές αναθεώρησαν μερικώς τις απαισιόδοξες απαντήσεις του Φεβρουαρίου.

Ο Δείκτης Οικονομικής Αβεβαιότητας (Διάγραμμα 2, Πίνακας 1) υποχώρησε ελαφρώς τον Μάρτιο, ως αποτέλεσμα χαμηλότερης αβεβαιότητας ανάμεσα σε επιχειρήσεις στον τομέα των υπηρεσιών. Αντίθετα, η αβεβαιότητα στους τομείς των κατασκευών και του λιανικού εμπορίου, αλλά και μεταξύ των καταναλωτών κατέγραψε άνοδο.

Διάγραμμα 1: Δείκτης Οικονομικής Συγκυρίας (ΚΟΕ) και ρυθμός μεταβολής ΑΕΠ¹

Διάγραμμα 2: Δείκτης Οικονομικής Αβεβαιότητας (ΚΟΕ) και αβεβαιότητα επιχειρήσεων και καταναλωτών²

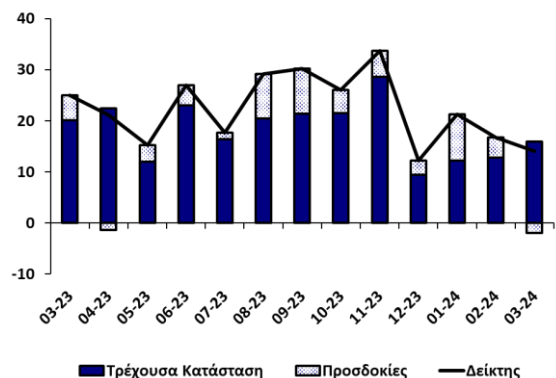

Στις **υπηρεσίες**, το επιχειρηματικό κλίμα υποχώρησε για δεύτερο συνεχόμενο μήνα λόγω περαιτέρω επιδείνωσης

¹ Ο ρυθμός μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ (διορθωμένο ως προς τις εποχικές διακυμάνσεις και τις εργάσιμες μέρες) υπολογίζεται σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του προηγούμενου χρόνου (πηγή: Στατιστική Υπηρεσία).
² Για τις επιχειρήσεις παρουσιάζεται ο σταθμισμένος μέσος όρος των απαντήσεων στους τέσσερις τομείς.

των προσδοκιών, παρά τη βελτίωση της τρέχουσας κατάστασης (Διάγραμμα 3, Πίνακας 1).

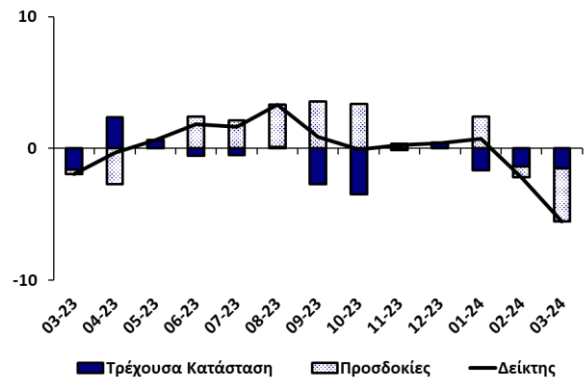
Διάγραμμα 3: Δείκτης Επιχειρηματικού Κλίματος – Υπηρεσίες (συνεισφορά τρέχουσας κατάστασης και προσδοκιών)

Τον Μάρτιο, οι αξιολογήσεις των επιχειρήσεων για την πρόσφατη οικονομική τους κατάσταση καλυτέρευαν για δεύτερο συνεχόμενο μήνα, ενώ οι απαντήσεις για τον κύκλο εργασιών του τελευταίου τριμήνου παρέμειναν στα θετικά επίπεδα του Φεβρουαρίου. Οι απαντήσεις για την πρόσφατη και την αναμενόμενη απασχόληση συνέχισαν να καταγράφουν βελτίωση για τρίτο συνεχόμενο μήνα. Αντίθετα, οι προσδοκίες για τον κύκλο εργασιών του επόμενου τριμήνου αναθεωρήθηκαν προς τα κάτω και πάλι τον Μάρτιο, αντικατοπτρίζοντας αυξημένη αβεβαιότητα ανάμεσα σε επιχειρήσεις παροχής καταλύματος και υπηρεσιών εστίασης, αλλά και σε επιχειρήσεις παροχής χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών. Τον Μάρτιο, όπως και τον Φεβρουάριο, οι προσδοκίες για τις τιμές πώλησης του επόμενου τριμήνου κινήθηκαν ανοδικά.

Στο **λιανικό εμπόριο**, το επιχειρηματικό κλίμα αποδυναμώθηκε περαιτέρω λόγω επιδείνωσης των προσδοκιών (Διάγραμμα 4, Πίνακας 1).

Διάγραμμα 4: Δείκτης Επιχειρηματικού Κλίματος – Λιανικό Εμπόριο (συνεισφορά τρέχουσας κατάστασης και προσδοκιών)

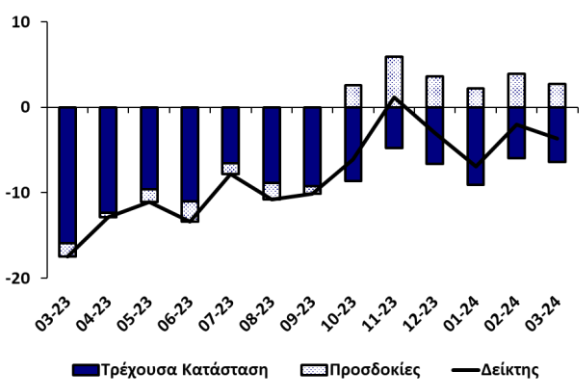

Από τον Ιανουάριο, οι αξιολογήσεις των επιχειρήσεων για τις πρόσφατες πωλήσεις του τελευταίου τριμήνου, διολισθαίνουν. Η καθοδική τάση στα τρέχοντα αποθέματα είναι ανεπαίσθητη και δεν έχει συγκρατήσει την κάμψη του κλίματος, αφού οι προσδοκίες για τις

πωλήσεις του επόμενου τριμήνου καταγράφουν σημαντικές αναθεωρήσεις προς τα κάτω από τον Φεβρουάριο. Επιπλέον, οι προσδοκίες των επιχειρήσεων για τις παραγγελίες σε προμηθευτές υποχώρησαν τον Μάρτιο για δεύτερο συνεχόμενο μήνα. Οι εκτιμήσεις για την απασχόληση στον τομέα παρέμειναν οριακά θετικές, όπως και τους προηγούμενους μήνες του έτους. Τον Μάρτιο, οι προσδοκίες των επιχειρήσεων για τις τιμές πώλησης σημείωσαν ξανά αύξηση.

Στον τομέα των **κατασκευών**, το επιχειρηματικό κλίμα κατέγραψε μικρή πτώση, κυρίως λόγω επιδείνωσης των προσδοκιών (Διάγραμμα 5, Πίνακας 1).

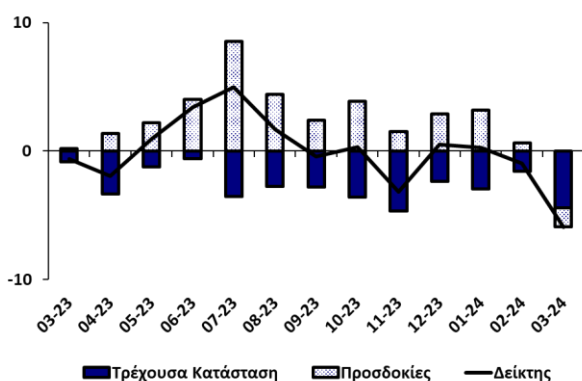
Διάγραμμα 5: Δείκτης Επιχειρηματικού Κλίματος – Κατασκευές (συνεισφορά τρέχουσας κατάστασης και προσδοκιών)

Τον Μάρτιο, οι απαντήσεις των επιχειρήσεων σχετικά με την πρόσφατη δραστηριότητά τους ήταν θετικότερες συγκριτικά με τον προηγούμενο μήνα. Ωστόσο, οι αξιολογήσεις για τα υπό εξέλιξη έργα υποχώρησαν οριακά. Επίσης, οι εκτιμήσεις για τον αριθμό των εργαζομένων το επόμενο τρίμηνο αναπροσαρμόστηκαν προς τα κάτω. Οι προσδοκίες για τις τιμές πώλησης αναθεωρήθηκαν προς τα πάνω, ανακόπτοντας την καθοδική πορεία των προηγούμενων πέντε μηνών.

Στη **μεταποίηση**, το επιχειρηματικό κλίμα υποχώρησε λόγω επιδείνωσης της τρέχουσας κατάστασης και των προσδοκιών (Διάγραμμα 6, Πίνακας 1).

Διάγραμμα 6: Δείκτης Επιχειρηματικού Κλίματος – Μεταποίηση (συνεισφορά τρέχουσας κατάστασης και προσδοκιών)

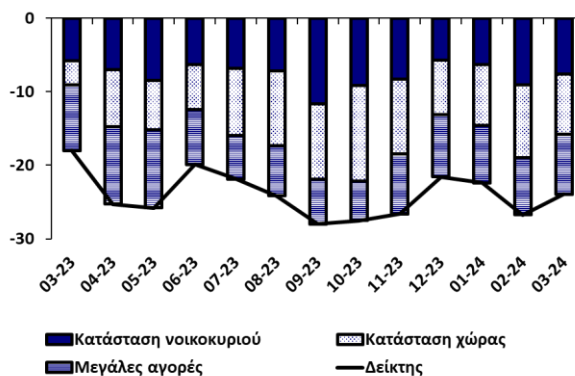

Συγκριτικά με τον Φεβρουάριο, οι αξιολογήσεις των επιχειρήσεων για την πρόσφατη παραγωγή και για τις

τρέχουσες συνολικές παραγγελίες ήταν ευνοϊκότερες τον Μάρτιο. Ωστόσο, οι ανοδικές πιέσεις στα τρέχοντα επίπεδα των αποθεμάτων τελικών προϊόντων που σημειώθηκαν τον Μάρτιο (αντικατοπτρίζοντας πιθανόν μειωμένη ζήτηση για προϊόντα του μεταποιητικού τομέα) επιβάρυναν την τρέχουσα κατάσταση και επομένως το κλίμα. Οι εκτιμήσεις για την παραγωγή του επόμενου τριμήνου υποχώρησαν σε αρνητικό επίπεδο, σημειώνοντας τη χαμηλότερη τιμή από τον Ιανουάριο 2023. Οι προσδοκίες για τον αριθμό των εργαζομένων συνέχισαν να διαμορφώνονται κοντά στα επίπεδα των προηγούμενων μηνών, χωρίς να αναμένονται σημαντικές αλλαγές στην απασχόληση του τομέα βραχυπρόθεσμα. Οι προσδοκίες των επιχειρήσεων για τις τιμές πώλησης αναθεωρήθηκαν προς τα πάνω, φτάνοντας στο υψηλότερο σημείο των τελευταίων 10 μηνών.

Το κλίμα ανάμεσα στους **καταναλωτές** ενδυναμώθηκε ελαφρώς τον Μάρτιο (Διάγραμμα 7, Πίνακας 1).

Διάγραμμα 7: Δείκτης Καταναλωτικού Κλίματος (συνεισφορά συνιστωσών)

Σε σχέση με τον Φεβρουάριο, οι αξιολογήσεις των καταναλωτών για την πρόσφατη οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών τους και της χώρας γενικότερα ήταν ευνοϊκότερες. Τον Μάρτιο, οι καταναλωτές αναθεώρησαν προς τα πάνω τις εκτιμήσεις τους για τη μελλοντική οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών τους και της χώρας. Επιπρόσθετα, οι καταναλωτές τον Μάρτιο εμφανίστηκαν λιγότερο απαισιόδοξοι για τις μελλοντικές συνθήκες στην αγορά εργασίας, αν και σημαντικό ποσοστό αναμένει άνοδο της ανεργίας κατά τους επόμενους μήνες.

Οι αντιλήψεις των καταναλωτών για την πορεία των τιμών κατά τους τελευταίους 12 μήνες παρέμειναν κοντά στα υψηλά επίπεδα των προηγούμενων δύο μηνών. Τον Μάρτιο, οι καταναλωτές αναθεώρησαν προς τα κάτω τις προσδοκίες τους για τη μελλοντική πορεία των τιμών, αν και η συντριπτική πλειοψηφία αναμένει αυξήσεις.

Συγκριτικά με τον Φεβρουάριο, οι καταναλωτές εμφανίστηκαν κάπως πιο αρνητικοί ως προς το ενδεχόμενο να προβούν σε δαπάνες για μεγάλες αγορές μέσα στους επόμενους μήνες. Τον Μάρτιο, οι

καταναλωτές παρέμειναν περίπου το ίδιο επιφυλακτικοί όπως και τον Φεβρουάριο ως προς το ενδεχόμενο αποταμίευσης κατά τους επόμενους μήνες.

Συμπερασματικά, ο ΔΟΣ για την Κύπρο τον Μάρτιο 2024 μειώθηκε κατά 1,2 μονάδες συγκριτικά με τον Φεβρουάριο 2024, λόγω αποδυνάμωσης του επιχειρηματικού κλίματος σε όλους τους τομείς. Η καταναλωτική εμπιστοσύνη βελτιώθηκε, παρά την αποδυνάμωση των προθέσεων για μεγάλες αγορές. Ο Δείκτης Οικονομικής Αβεβαιότητας για την Κύπρο υποχώρησε τον Μάρτιο, αν και βρίσκεται πάνω από το επίπεδο του Μαρτίου 2023. Οι ανοδικές τάσεις στις προσδοκίες των επιχειρήσεων για τις τιμές πώλησης ενισχύθηκαν τον Μάρτιο.

Επενδυτικά σχέδια επιχειρήσεων

Οι Έρευνες των υπηρεσιών και της μεταποίησης περιλαμβάνουν ερωτήσεις σχετικά με τα επενδυτικά σχέδια των επιχειρήσεων. Τα στοιχεία για τα επενδυτικά σχέδια συλλέγονται δύο φορές τον χρόνο, κατά τους μήνες Μάρτιο και Νοέμβριο, από τα δείγματα των μηνιαίων Ερευνών, με 250 και 120 επιχειρηματικές μονάδες στις υπηρεσίες και στη μεταποίηση αντίστοιχα.³

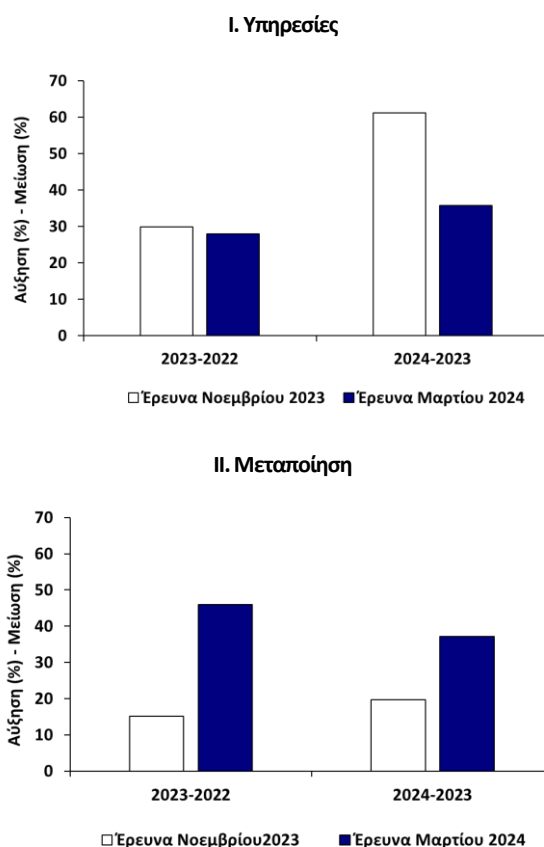
Οι ερωτήσεις σχετικά με τις επενδύσεις στις Έρευνες Μαρτίου και Νοεμβρίου διαφέρουν.⁴ Στην Έρευνα Μαρτίου, οι επιχειρήσεις περιγράφουν την πορεία των επενδύσεών τους, συνολικά και κατά κατηγορία, τόσο για την προηγούμενη όσο και για την τρέχουσα χρονιά. Στην Έρευνα Νοεμβρίου, οι επιχειρήσεις αξιολογούν την πορεία των συνολικών επενδύσεων την τρέχουσα χρονιά και δίνουν εκτιμήσεις για τη μεταβολή στις επενδύσεις τους κατά την επόμενη χρονιά. Παράλληλα, τον Νοέμβριο οι επιχειρήσεις δηλώνουν τον σκοπό για τον οποίο πραγματοποίησαν ή προγραμματίζουν επενδύσεις, καθώς και τους παράγοντες που δίνουν ώθηση στις επενδύσεις τους.

Στην Έρευνα Μαρτίου, οι επιχειρήσεις αξιολογούν τις επενδύσεις της τρέχουσας και της προηγούμενης χρονιάς, επιλέγοντας μεταξύ τριών απαντήσεων: «Αύξηση», «Στα ίδια με τα περσινά επίπεδα» ή «Μείωση». Στα διαγράμματα που ακολουθούν τα αποτελέσματα παρουσιάζονται ως η διαφορά μεταξύ του ποσοστού των αισιόδοξων επιχειρήσεων (δηλ. αυτών που επέλεξαν «Αύξηση») από το ποσοστό των

απαισιόδοξων (δηλ. αυτών που απάντησαν «Μείωση»). Ο τρόπος παρουσίασης των απαντήσεων είναι ο ίδιος με αυτόν των μηνιαίων αποτελεσμάτων.

Στο Διάγραμμα 8 (I και II) παρουσιάζονται οι αξιολογήσεις των επιχειρήσεων στον κάθε τομέα για (α) το 2023 σε σχέση με το 2022 και (β) το 2024 σε σχέση με το 2023. Οι εκτιμήσεις είχαν δοθεί αρχικά στην Έρευνα Νοεμβρίου 2023 και στη συνέχεια αναθεωρήθηκαν στην Έρευνα Μαρτίου 2024.

Διάγραμμα 8: Πορεία επενδύσεων κατά το προηγούμενο και το τρέχον έτος, συνολικές επενδύσεις

Στον τομέα των υπηρεσιών, οι απαντήσεις των επιχειρήσεων στην Έρευνα Μαρτίου παρέμειναν θετικές, αν και καταγράφεται κάποια διαφοροποίηση για τις εκτιμήσεις του 2024 συγκριτικά με αυτές στην Έρευνα Νοεμβρίου. Οι αξιολογήσεις της πορείας των επενδύσεων το 2023 είναι πολύ κοντά στις Έρευνες Νοεμβρίου και Μαρτίου, αφού το ποσοστό των επιχειρήσεων που δήλωσαν «Αύξηση» στις επενδύσεις του 2023 υπερτερεί του ποσοστού αυτών που απάντησαν «Μείωση» σε περίπου τον ίδιο βαθμό στις δύο διαδοχικές Έρευνες. Αντίθετα, οι εκτιμήσεις της πορείας των επενδύσεων του 2024 καταγράφονται λιγότερο αισιόδοξες στην Έρευνα Μαρτίου σε σχέση με αυτές που είχαν εκφραστεί στην Έρευνα Νοεμβρίου.

Στον τομέα της μεταποίησης, οι απαντήσεις των επιχειρήσεων για την πορεία των επενδύσεων τόσο για το 2023 όσο και για το 2024 κατέγραψαν σημαντική

³ Τα στοιχεία για τα επενδυτικά σχέδια των επιχειρήσεων στη μεταποίηση και στις υπηρεσίες συλλέγονται στα πλαίσια του ευρωπαϊκού προγράμματος Joint Harmonised European Union Programme of Business and Consumer Surveys.

⁴ Στις επενδύσεις περιλαμβάνονται μηχανήματα, εξοπλισμός, γη, κτήρια, υποδομές, άυλα περιουσιακά στοιχεία (π.χ. Έρευνα και Ανάπτυξη -R&D- λογισμικά, δεδομένα, πνευματική ιδιοκτησία, επαγγελματική κατάρτιση).

βελτίωση στην Έρευνα Μαρτίου συγκριτικά με τις αντίστοιχες απαντήσεις την Έρευνα Νοεμβρίου. Στην Έρευνα Μαρτίου καταγράφεται σημαντική άνοδος του ποσοστού των επιχειρήσεων που τοποθετήθηκαν θετικά, δηλαδή αυτών που απάντησαν ότι οι συνολικές επενδύσεις τους το 2023 (2024) έχουν αυξηθεί (θα αυξηθούν).

Στο Διάγραμμα 9 (I και II) παρουσιάζονται οι αξιολογήσεις των επιχειρήσεων στον κάθε τομέα, για τις διάφορες κατηγορίες επενδύσεων, που δόθηκαν στην Έρευνα Μαρτίου 2024.

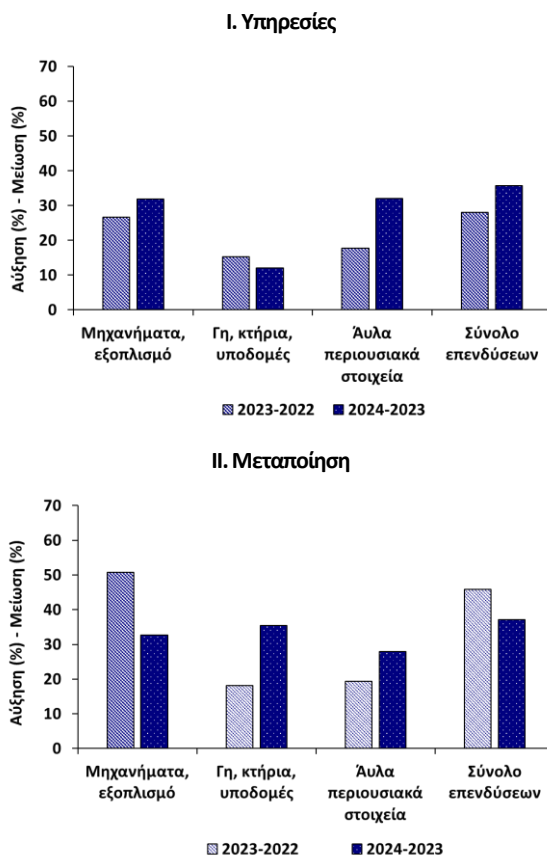
Στις υπηρεσίες, κυρίαρχο ρόλο στην άνοδο των επενδύσεων για το 2023 φαίνεται να κατέχουν οι επενδύσεις σε μηχανήματα και εξοπλισμό. Δευτερεύοντα ρόλο στη θετική πορεία των επενδύσεων το 2023 διαδραματίζουν οι επενδύσεις σε άυλα περιουσιακά στοιχεία (π.χ. Έρευνα και Ανάπτυξη, λογισμικά, δεδομένα, επαγγελματική κατάρτιση, πνευματική ιδιοκτησία), καθώς και σε γη, κτήρια και υποδομές. Στη θετική πορεία των επενδύσεων για το 2024 συμβάλλει η σχεδόν ισότιμη αναμενόμενη άνοδος των επενδύσεων σε μηχανήματα και εξοπλισμό, και σε άυλα περιουσιακά στοιχεία. Θετική, αλλά πολύ πιο περιορισμένη για το 2024, φαίνεται να είναι η συμβολή των επενδύσεων σε γη, κτήρια και υποδομές.

Στον τομέα της μεταποίησης, οι αγορές μηχανημάτων και εξοπλισμού κυριαρχούν στις επενδύσεις για το 2023. Θετική, αλλά σε μικρότερο βαθμό, είναι και η επίδραση των επενδύσεων σε άυλα περιουσιακά στοιχεία και σε γη, κτήρια και υποδομές το 2023. Η θετική πορεία των επενδύσεων κατά το 2024 φαίνεται να συνδέεται κυρίως με επενδύσεις σε γη, κτήρια και υποδομές, αλλά και με αγορές μηχανημάτων και εξοπλισμού. Επίσης, το 2024 αναμένονται αυξήσεις στις επενδύσεις σε άυλα περιουσιακά στοιχεία, αλλά σε κάπως μικρότερο βαθμό σε σχέση με τις άλλες κατηγορίες επενδύσεων.

Από τις αναθεωρημένες εκτιμήσεις των επιχειρήσεων στην Έρευνα Μαρτίου, συμπεραίνεται ότι οι επενδύσεις στους τομείς των υπηρεσιών και της μεταποίησης έχουν αυξηθεί κατά το 2023 σε σχέση με το 2022, με τις εκτιμήσεις στις υπηρεσίες να μην έχουν αλλάξει ουσιαστικά από την Έρευνα Νοεμβρίου, ενώ στη μεταποίηση να καταγράφονται σημαντικά βελτιωμένες.

Τον Μάρτιο, οι προσδοκίες για την πορεία των επενδύσεων στις υπηρεσίες το 2024 παρουσιάζονται λιγότερο αισιόδοξες σε σχέση με τον Νοέμβριο, αν και παραμένουν θετικές. Στη μεταποίηση, οι εκτιμήσεις για το 2024 έχουν αναθεωρηθεί προς τα πάνω τον Μάρτιο.

Διάγραμμα 9: Πορεία επενδύσεων κατά το προηγούμενο και το τρέχον έτος, επενδύσεις κατά κατηγορία

Πίνακας 1: Δείκτες και διαφορά μεταξύ ποσοστού θετικών και ποσοστού αρνητικών απαντήσεων ανά ερώτηση¹

Μήνας	2023											2024		
	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	
ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΓΚΥΡΙΑΣ (ΚΟΕ) ²	106,7	104,5	103,1	107,4	104,3	107,5	106,6	105,6	108,2	103,1	105,4	103,3	102,1	
ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΑΣ (ΚΟΕ) ²	23,6	31,2	29,8	19,7	30,3	21,3	29,6	25,2	23,7	39,2	35,8	31,5	29,5	
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ														
Επιχειρηματικό Κλίμα – Δείκτης ³	25	21	15	27	18	29	30	26	34	12	21	17	14	
Οικονομική κατάσταση επιχείρησης τους τελευταίους 3 μήνες ⁴	39	40	29	42	35	35	32	37	46	28	17	23	32	
Ζήτηση τους τελευταίους 3 μήνες ⁴	21	27	7	27	14	27	33	28	40	0	19	16	16	
Αναμενόμενη ζήτηση τους επόμενους 3 μήνες ⁴	15	-4	10	12	4	26	26	13	15	8	27	12	-6	
Απασχόληση τους τελευταίους 3 μήνες	-3	12	10	7	-3	5	-4	8	13	-9	-6	4	12	
Αναμενόμενη απασχόληση τους επόμενους 3 μήνες	12	12	12	5	6	7	5	11	13	-19	1	10	23	
Αναμενόμενες τιμές πώλησης τους επόμενους 3 μήνες	42	42	46	39	37	39	36	33	36	34	25	34	39	
Αβεβαιότητα: δυσκολία πρόβλεψης οικονομικής κατάστασης επιχείρησης ^{5,6}	20	35	30	14	30	15	26	21	17	46	38	32	26	
ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ														
Επιχειρηματικό Κλίμα – Δείκτης ³	-2	0	1	2	2	3	1	0	0	0	1	-2	-6	
Πωλήσεις τους τελευταίους 3 μήνες ⁴	-12	-2	-11	-13	-10	-9	-11	-9	-3	-2	-3	-4	-5	
Τρέχοντα αποθέματα ⁴	-7	-9	-12	-11	-9	-9	-3	1	-2	-3	2	1	0	
Αναμενόμενες πωλήσεις τους επόμενους 3 μήνες ⁴	-1	-8	0	7	6	10	11	10	1	0	7	-2	-12	
Αναμενόμενες παραγγελίες σε προμηθευτές τους επόμενους 3 μήνες	-6	-8	0	1	-2	1	4	1	-3	-4	3	-8	-14	
Αναμενόμενη απασχόληση τους επόμενους 3 μήνες	2	2	1	0	0	-1	0	1	1	1	2	1	2	
Αναμενόμενες τιμές πώλησης τους επόμενους 3 μήνες	56	55	49	47	42	50	49	46	41	42	37	41	47	
Αβεβαιότητα: δυσκολία πρόβλεψης οικονομικής κατάστασης επιχείρησης ^{5,6}	68	66	60	72	62	65	63	59	65	63	67	67	70	
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ														
Επιχειρηματικό Κλίμα – Δείκτης ³	-17	-13	-11	-13	-8	-11	-10	-6	1	-3	-7	-2	-4	
Οικοδομική δραστηριότητα τους τελευταίους 3 μήνες	-7	1	-5	-4	-2	-7	-2	-2	3	8	0	7	10	
Υπό εξέλιξη έργα (current overall order books) ⁴	-32	-25	-19	-22	-13	-18	-18	-17	-10	-13	-18	-12	-13	
Αναμενόμενη απασχόληση τους επόμενους 3 μήνες ⁴	-3	-1	-3	-5	-3	-4	-2	5	12	7	4	8	5	
Αναμενόμενες τιμές πώλησης τους επόμενους 3 μήνες	77	74	66	70	65	68	75	72	69	63	59	57	66	
Αβεβαιότητα: δυσκολία πρόβλεψης οικονομικής κατάστασης επιχείρησης ^{5,6}	50	44	40	36	37	36	42	44	48	37	44	34	42	
ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ														
Επιχειρηματικό Κλίμα – Δείκτης ³	-1	-2	1	3	5	2	0	0	-3	1	0	-1	-6	
Παραγωγή τους τελευταίους 3 μήνες	-1	-2	-1	6	6	9	10	9	-2	-3	-2	2	9	
Τρέχουσες συνολικές παραγγελίες ⁴	-28	-28	-26	-27	-24	-29	-27	-27	-30	-27	-26	-27	-22	
Τρέχουσες παραγγελίες για εξαγωγές	-31	-33	-48	-6	-10	-33	-37	-24	-49	-55	-43	-35	-45	
Τρέχοντα αποθέματα τελικών προϊόντων ⁴	-26	-18	-22	-25	-14	-20	-19	-17	-16	-20	-17	-22	-9	
Αναμενόμενη παραγωγή τους επόμενους 3 μήνες ⁴	1	4	7	12	26	13	7	12	5	9	10	2	-4	
Αναμενόμενη απασχόληση τους επόμενους 3 μήνες	2	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	
Αναμενόμενες τιμές πώλησης τους επόμενους 3 μήνες	24	28	25	4	9	14	20	20	16	7	6	14	22	
Αβεβαιότητα: δυσκολία πρόβλεψης οικονομικής κατάστασης επιχείρησης ^{5,6}	61	61	67	64	68	67	69	63	66	68	61	70	70	
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ														
Καταναλωτικό Κλίμα – Δείκτης ³	-18	-25	-26	-20	-22	-24	-28	-28	-27	-22	-22	-27	-24	
Οικονομική κατάσταση νοικοκυριού τους τελευταίους 12 μήνες ⁴	-18	-18	-21	-16	-16	-16	-28	-18	-20	-14	-16	-22	-19	
Αναμενόμενη οικονομική κατάσταση νοικοκυριού τους επόμενους 12 μήνες ⁴	-5	-10	-13	-9	-12	-13	-18	-19	-13	-9	-9	-14	-11	
Οικονομική κατάσταση στην Κύπρο τους τελευταίους 12 μήνες	-33	-42	-46	-43	-46	-48	-57	-58	-49	-40	-40	-47	-41	
Αναμενόμενη οικονομική κατάσταση στην Κύπρο τους επόμενους 12 μήνες ⁴	-13	-31	-27	-24	-36	-41	-41	-52	-40	-30	-33	-40	-33	
Τιμές καταναλωτικών αγαθών τους τελευταίους 12 μήνες	83	85	87	78	77	77	80	78	75	76	73	71	72	
Αναμενόμενες τιμές καταναλωτικών αγαθών τους επόμενους 12 μήνες	11	20	7	16	27	26	25	44	21	18	31	29	22	
Αναμενόμενη ανεργία στην Κύπρο τους επόμενους 12 μήνες	14	18	16	18	18	17	18	22	17	18	17	17	14	
Καταλληλότητα τρέχουσας χρονικής στιγμής για μεγάλες αγορές	-50	-46	-52	-44	-45	-42	-51	-49	-44	-39	-37	-36	-38	
Δαπάνες για μεγάλες αγορές τους επόμενους 12 μήνες ⁴	-36	-42	-43	-30	-24	-27	-24	-21	-33	-34	-31	-31	-33	
Καταλληλότητα τρέχουσας χρονικής στιγμής για αποταμίευση	-17	-20	-24	-24	-23	-15	-25	-21	-21	-23	-16	-23	-24	
Πιθανότητα αποταμίευσης τους επόμενους 12 μήνες	-31	-32	-38	-43	-42	-35	-39	-33	-34	-31	-25	-39	-38	
Δήλωση-περιγραφή για την τρέχουσα κατάσταση του νοικοκυριού	19	16	14	14	15	17	16	15	15	17	15	9	15	
Αβεβαιότητα: δυσκολία πρόβλεψης οικονομικής κατάστασης νοικοκυριού ^{5,6}	-4	-7	0	-3	5	2	9	5	6	2	8	2	8	

Σημειώσεις: ¹ Οι θετικές απαντήσεις αναφέρονται σε αύξηση/βελτίωση/καταλληλότητα/πάνω από το κανονικό/μεγάλη πιθανότητα και οι αρνητικές στα αντίθετα. Τα στοιχεία είναι διορθωμένα ως προς εποχικές διακυμάνσεις (seasonally adjusted). ² Η κατασκευή του δείκτη περιγράφεται στο https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/bcs_user_guide.pdf. ³ Ωστόσο, οι σταθμίσεις που χρησιμοποιούνται αντικατοπτρίζουν τη συνεισφορά των τομέων στο ΑΕΠ της Κύπρου. ⁴ Η κατασκευή του δείκτη περιγράφεται στο https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/bcs_user_guide.pdf. ⁵ Οι απαντήσεις στη συγκεκριμένη ερώτηση περιλαμβάνονται στην κατασκευή του δείκτη για την κάθε έρευνα. ⁶ Οι απαντήσεις στη συγκεκριμένη ερώτηση δε διορθώνονται ως προς τις εποχικές διακυμάνσεις (non-seasonally adjusted). ⁶ Διαφορά του ποσοστού ερωτώμενων που θεωρεί ότι η μελλοντική οικονομική κατάσταση (της επιχείρησης / του νοικοκυριού) είναι δύσκολο να προβλεφθεί από το ποσοστό αυτών που θεωρεί ότι είναι εύκολο να προβλεφθεί.

Κέντρο Οικονομικών Ερευνών
Πανεπιστήμιο Κύπρου

Ιστοσελίδα: <https://www.ucy.ac.cy/erc/el/>

Το δελτίο δημοσιεύει αποτελέσματα από τις Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας που διεξάγονται στην Κύπρο και συντονίζονται από το Κέντρο Οικονομικών Ερευνών ως μέρος του ευρωπαϊκού προγράμματος Joint Harmonised European Union Programme of Business and Consumer Surveys. Το δελτίο εκφράζει απόψεις των συγγραφέων* μόνο και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δε φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση του περιεχομένου.

*Αναστασία Δημισκή (dimiski.c.anastasia@ucy.ac.cy)

*Νίκη Δημοσθένους (demosthenous.niki@ucy.ac.cy)

*Βασιλική Μποζάνη (bozani.vasiliki@ucy.ac.cy)

* Νικολέττα Πασιουρτίδου (pashourtidou.nicoletta@ucy.ac.cy)

Επιτρέπεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή ή η μετάδοση, από οποιοδήποτε οπτικοακουστικό μέσο, όλου ή μέρους του δελτίου, με αναφορά στο παρόν δελτίο.